

Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (MKG)

Första Långgatan 18
413 28 GÖTEBORG

Beslut

Vårt datum: 2015-12-03
Er referens: Johan Swahn
Diariernr: SSM2015-4343
Dokumentnr: SSM2015-4343-4
Handläggare: Menzareta Kopic Lind
Telefon: +46 8 799 4496

Stöd till Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning för 2016

Strålsäkerhetsmyndighetens beslut

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) beviljar Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (MKG) stöd på 2 425 000 kronor för kalenderåret 2016. MKG:s överskott av medel för 2014 på 136 592 kronor ska avräknas från beslutat stöd för 2016, varför 2 288 408 kronor ska betalas ut till MKG.

Ärendet

Den 31 mars 2015 lämnade MKG in en redovisning av användningen av de medel som erhållits ur kärnavfallsfonden för 2014 (SSM2013-4946). Av redovisningen framgår att MKG förbrukat 2 288 408 kronor.

Den 30 september 2015 kom MKG in med en ansökan om medel ur kärnavfallsfonden på 2 500 000 kronor för 2016 års verksamhet. Enligt ansökan ska fondmedel användas för att delta i provningsprocesserna, enligt miljöbalken och lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet, avseende ett slutförvarssystem för använt kärnbränsle samt för att kunna följa och bedöma frågor som rör slutförvaring av använt kärnbränsle och slutförvaringens påverkan på människors hälsa eller miljön. Av ansökan framgår även att MKG, genom sina medlemsorganisationer, har som lägst 221 000 registrerade medlemmar och representerar Fältbiologerna, Naturskyddsföreningen, Naturskyddsföreningen i Kalmar län, Naturskyddsföreningen i Uppsala län och Opinionsgruppen för säker slutförvaring i Östhammar. MKG har till sin ansökan bl.a. bifogat verksamhetsplan, preliminär budget för 2016, protokoll från MKG:s och medlemsorganisationernas årsstämmor 2015 och MKG:s och föreningarnas stadgar samt intyg om att MKG inte bedriver näringsverksamhet.

Skälen för beslutet

Av 4 § 9 lagen (2006:647) om finansiella åtgärder för hanteringen av restprodukter från kärnteknisk verksamhet (finansieringslagen) följer att inbetalda kärnavfallsavgifter kan användas för att ersätta kostnader för stöd till ideella föreningar för insatser i samband med frågor om lokalisering av anläggningar för hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle.

I 32 § andra stycket förordningen (2008:715) om finansiella åtgärder för hanteringen av restprodukter från kärnteknisk verksamhet (finansieringsförordningen) stadgas följande.

Stöd får endast lämnas till ideella föreningar som

1. utnyttjar rätten att delta i sådant samråd som föreskrivs i 6 kap. 4 § första stycket andra meningen miljöbalken avseende anläggning för hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle,
2. har en styrelse som utses av medlemmarna under demokratiska former och årligen håller stämman som medlemmarna får delta i,
3. har stadgar som beslutas av stämman och anger föreningens namn och ändamål, hur beslut fattas, hur styrelsen utses samt hur revisorer som kontrollerar styrelsens verksamhet utses,
4. inte har näringsverksamhet som sin huvudsakliga inkomstkälla, och
5. har minst 1 000 medlemmar, eller är en sammanslutning av ideella föreningar som tillsammans har minst 1 000 olika personer som medlemmar och där varje förening som ingår uppfyller kraven i 2 och 4.

Enligt 32 § tredje stycket finansieringsförordningen får stöd lämnas med högst 2,5 miljoner kronor per förening och kalenderår och med totalt högst 3,5 miljoner kronor per kalenderår.

Av 33 § första stycket finansieringsförordningen följer att stödet ska avse föreningens kostnader för att delta i samrådsförfaranden enligt 6 kap. miljöbalken eller 5 b § tredje stycket kärntekniklagen och yttra sig enligt 6 kap. 8 § första stycket miljöbalken över ansökan om tillstånd och miljökonsekvensbeskrivning för en anläggning för hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle samt kostnader för att kunna följa och bedöma frågor som rör slutförvaring av använt kärnbränsle och slutförvaringens påverkan på människors hälsa eller miljön. Kostnaderna får omfatta lönekostnader, lokalkostnader och övriga administrativa kostnader. Stödet får inte avse kostnader för information riktad direkt till allmänheten utöver vad som avser det utökade samrådsförfarandet. Stödet får inte avse insatser som föreningen gör efter att tolv månader har förflutit från det att tillståndsansökan och miljökonsekvensbeskrivningen har kungjorts enligt 6 kap. 8 § första stycket miljöbalken.

Enligt 33 § tredje stycket finansieringsförordningen ska SSM, om de ansökningar som avser godtagbara kostnader totalt omfattar större belopp än vad som finns tillgängligt för stöd under ett visst kalenderår, vid sin prövning av ansökningar fördela stödet så att det ges en jämn geografisk spridning och med beaktande av föreningarnas medlemsantal och behov samt tidigare erhållet stöd.

Av 36 § första stycket finansieringsförordningen följer att utbetalade avgiftsmedel som inte har använts i enlighet med SSM:s anvisningar ska återbetalas till Kärnavfallsfonden vid kalenderårets slut eller avräknas mot kommande utbetalningar.

SSM bedömer att MKG i sin ansökan med bifogade protokoll, stadgar och intyg har styrkt att föreningen uppfyller de krav som följer av 32 § finansieringsförordningen.

MKG har i sin ansökan bl.a. anfört att medel ur kärnavfallsfonden kommer att användas till fortsatt deltagande i prövningsprocesserna för de inlämnade ansökningarna avseende ett slutförvarssystem och för att lämna yttranden med expertstöd till SSM och domstolen. Föreningen avser också att följa kunskapsutvecklingen inom slutförvarsområdet och arbeta med specifika sakfrågor samt identifiera nya frågor som är viktiga för miljö och hälsa i ett långsiktigt perspektiv.

SSM finner att stödet kan avse föreningens kostnader för att yttra sig över ansökan om tillstånd och miljökonsekvensbeskrivning för en anläggning för hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle. Stödet kan även avse MKG:s kostnader för att kunna följa och be-

döma frågor som rör slutförvaring av använt kärnbränsle och slutförvaringens påverkan på människors hälsa eller miljön.

Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) har under 2015 kommit in med ett justerat yrkande till ansökan om tillstånd för centralt mellanlager för använt kärnbränsle och inkapslingsanläggning (Clink). SSM bedömde i samband med granskningen av ansökningar om medel ur kärnavfallsfonden för 2015 att ett sålunda justerat yrkande kan innebära att lokaliseringsfrågor enligt 4 § 9 finansieringslagen aktualiseras. Vidare har det justerade yrkandet inneburit att processen med samrådsförfarande och miljökonsekvensbeskrivningen har kompletterats. Eftersom stöd från kärnavfallsfonden enligt 33 § finansieringsförordningen är kopplat till denna process, har de ändrade förutsättningarna möjliggjort för MKG att även få medel ur kärnavfallsfonden för kostnader för att delta i samrådsförfaranden som rör det justerade yrkandet samt för att yttra sig över den justerade ansökan och den kompletterade miljökonsekvensbeskrivningen. Eftersom detta är en pågående process även under 2016 gör SSM samma bedömning som för 2015 att det är möjligt för ideella föreningar att bevaka och granska samt att yttra sig över den justerade ansökan och den kompletterade miljökonsekvensbeskrivningen.

Stödet får emellertid inte avse kostnader för information riktad direkt till allmänheten utöver vad som avser det utökade samrådsförfarandet. Kostnader för t.ex. seminarier som riktar sig till allmänheten, utan anknytning till samrådsförfarandet och som inte anordnas i syfte att inhämta information om slutförvaring, berättigar således inte till stöd. Stödet får inte heller avse kostnader för insatser som föreningen gör efter att tolv månader har flutit från det att tillståndsansökan och miljökonsekvensbeskrivningen har kungjorts.

Stödet får därutöver inte användas till deltagande i samrådsmöte, granskning eller författande av synpunkter för att yttra sig över en anläggning som inte används för hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle, exempelvis utbyggnaden av SFR. Ideella föreningar har inte heller rätt att använda stödet från kärnavfallsfonden för att lämna remissyttranden över andra länders slutförvar. Att läsa remisserna kan ses som kunskapsinhämtning, men inte att utforma yttranden. Stödet får heller inte användas till frågor som avser avveckling och rivning av eller rivningsavfall från reaktorer.

SSM rekommenderar MKG att alltid rådfråga myndigheten om föreningen överväger att genomföra någon insats där det är oklart om denna kan finansieras med fondmedel.

Ansökningarna från ideella föreningar för kalenderåret 2016 omfattar totalt 5 550 000 kronor. SSM har fördelat medlen enligt de riktlinjer som följer av 32 och 33 §§ finansieringsförordningen.

SSM bedömer att MKG ska beviljas stöd om 2 425 000 kronor för 2016 utifrån vad MKG har anfört i sin ansökan och mot bakgrund av att det bör finnas en rimlig kontinuitet i tilldelningen av medel till de föreningar som tidigare har beviljats stöd ur kärnavfallsfonden.

För 2014 tilldelades MKG 2 425 000 kronor från Kärnavfallsfonden. MKG har lämnat en redovisning för användningen av de tilldelade medlen. Av redovisningen framgår att kostnaderna för 2014 uppgick till 2 395 274 kronor. Skillnaden mellan tilldelade och förbrukade medel för 2014 är 136 592 kronor. Detta belopp ska avräknas mot beslutad ersättning för 2016 om 2 425 000 kronor, varför ett belopp om 2 288 408 kronor ska utbetalas till MKG för 2016.

MKG ska enligt 45 § finansieringsförordningen senast den 31 mars 2017 redogöra för hur stödet för 2016 har använts. Redogörelsen ska styrkas av föreningens revisorer.

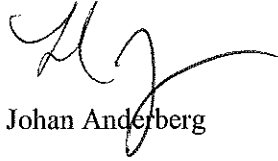
Hur beslutet överklagas

I bilaga 1 beskrivs hur detta beslut kan överklagas.

Bifogat finns ett delgivningskvitto som snarast ska skrivas under och skickas till SSM.

I detta ärende har avdelningschefen Johan Anderberg beslutat. Utredaren Menzareta Kopic Lind har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschefen Annika Åström och chefsjuristen Ulf Yngvesson deltagit.

STRÅLSÄKERHETSMYNDIGHETEN

Johan Anderberg

Menzareta Kopic Lind

Bilagor

1. Hur ett beslut överklagas

För kännedom

1. Kärnavfallsfonden
2. Miljö- och energidepartementet, Kemikalieenheten
3. Forsmarks Kraftgrupp AB
4. OKG AB
5. Ringhals AB
6. Barsebäck Kraft AB
7. Svensk Kärnbränslehantering AB

Bilaga

Hur ett beslut överklagas

Strålsäkerhetsmyndighetens beslut kan överklagas hos regeringen.

Överklagandet ska göras skriftligt och inges till Strålsäkerhetsmyndigheten, 171 16 Stockholm. Besöksadress: Solna strandväg 96, Stockholm.

Ange i skrivelsen beslutets diarienummer, vilken ändring ni vill ha i beslutet samt skälen till ändringen. Överklagandet ska ha inkommit till Strålsäkerhetsmyndigheten inom tre veckor från det att ni fick del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas.

Strålsäkerhetsmyndigheten sänder överklagandet vidare till regeringen för prövning om inte Strålsäkerhetsmyndigheten själv ändrar beslutet på det sätt ni har begärt.

